

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย
ของไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560 – 2569) เป็นการวิจัยอนาคตด้วยเทคนิค อีดีเอฟอาร์
(Ethnographic Delphi Future Research : EDFR) ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ซึ่งผู้วิจัยได้
ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดและเตรียมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ
2. การศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญรอบที่ 1
3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ
4. การสร้างเครื่องมือวิจัย
5. การทำเดลฟาย (Delphi) 2 รอบ
6. การเขียนอนาคตภาพ (Scenario Write-up)

การกำหนดและเตรียมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยในครั้งนี้ ได้มาโดยพิจารณาคุณสมบัติ ตำแหน่ง
ประสบการณ์การทำงานตามสายงาน เพื่อเป็นผู้ให้ข้อมูลได้ตรงกับวัตถุประสงค์ของ
การวิจัยได้ดีที่สุด และมีความหลากหลาย ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา ประกอบด้วย
ผู้เชี่ยวชาญ 3 กลุ่ม คุณสมบัติ ดังนี้ 1) กลุ่มผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานพัฒนา
เด็กปฐมวัย จำนวน 7 คน 2) กลุ่มที่มีประสบการณ์ตรงทางการนิเทศการศึกษาปฐมวัย
จำนวน 7 คน และ 3) กลุ่มนักรับการศึกษาทางการศึกษาปฐมวัย จำนวน 7 คน โดยมีขั้นตอน
การเตรียมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญดังนี้

1. การกำหนดคุณสมบัติผู้เชี่ยวชาญ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยการเลือก
แบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้ผู้เชี่ยวชาญที่สอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา

และคำถามการวิจัย (สิน พันธ์พินิจ, 2554, หน้า 129) ซึ่งเกณฑ์ในการกำหนดผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญตามคุณสมบัติ โดยจำแนกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1.1 กลุ่มผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
คุณสมบัติ เป็นผู้บริหาร ที่มีวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป หรือมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป หรือเป็นผู้มีผลงานทางการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย

1.1.1 ดร.ธนาศักดิ์ ศิริบุญพันธ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่ม
นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต 3 วุฒิการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1.1.2 ดร.เจนภพ ชัยวรรณ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการ
พิเศษ โรงเรียนฝายหินประชารักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
หนองบัวลำภู เขต 1 วุฒิการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1.1.3 ดร.สุรัตน์ กุดกันยา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
พิเศษ โรงเรียนบ้านนาแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ วุฒิการศึกษา
ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

1.1.4 นายสมดี พลเสาร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านนาสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ วุฒิการศึกษา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอก การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.1.5 นายบุญทวี สาลี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านอนุบาลศรีวิไล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
วุฒิกการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอก การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม

1.1.6 นายพรหมมา สิงห์มาตย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
โรงเรียนบ้านโคกสว่าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
วุฒิกการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธบริหารการศึกษา มหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย พระนครศรีอยุธยา

1.1.7 ดร.พงษ์ศักดิ์ ฎุกาบขาว ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 วุฒิการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1.2 กลุ่มที่มีประสบการณ์ตรงทางการนิเทศการศึกษา คุณสมบัติเป็นคณะกรรมการที่มีประสบการณ์การทำงานในศูนย์พัฒนาการนิเทศและเร่งรัดคุณภาพการศึกษา หรือ ปฏิบัติหน้าที่นิเทศที่มีวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป หรือมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป หรือเป็นผู้มีผลงานทางการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย

1.2.1 ดร.ชญญา อินทริกานนท์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.2.2 ดร.นิติธร ปิลวาสน์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 วุฒิการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1.2.3 ดร.ฉวีวรรณ โยคิน ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

1.2.4 ดร.นนทชนนภพ ปาลินทร์ ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชธานี วุฒิการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1.2.5 ดร.บรรพต แสนสุวรรณ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.2.6 นางอิชณาพร คุ่มตะบุตร ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 วุฒิการศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

1.2.7 ดร.สันติชัย พรหมอารักษ์ ตำแหน่ง คีแกนินเทคท์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ วุฒิการศึกษา Ph.D. (Education Administration) Yale University สหรัฐอเมริกา

1.3 กลุ่มนักรับการศึกษาทางการศึกษาปฐมวัย คุณสมบัติ เป็นนักรับการศึกษาที่มีวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป หรือมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป หรือเป็นผู้มีผลงานทางการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย

1.3.1 ดร.ละดา ดอนหงษา อาจารย์พิเศษ วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย อดีตผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

1.3.2 ดร.อัมพร พิณเสนา ตำแหน่ง ตำแหน่ง รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

1.3.3 ผศ.เสวี เย็นเปี่ยม ตำแหน่ง ที่ปรึกษาอธิการบดี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้อำนวยการโครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง มหาวิทยาลัยสวนดุสิตและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร.ม.ป.) วุฒิการศึกษา การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1.3.4 รศ.ดร.วัชรีย์ ร่วมคิด อาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย วุฒิการศึกษา ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3.5 รศ.ดร.สิริมา ภิญญอนันตพงษ์ อาจารย์สาขาการศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร วุฒิการศึกษา ED.D. (Early Childhood Education) University of Houston, สหรัฐอเมริกา

1.3.6 รศ.ดร.รัตมี ดันเจริญ อาจารย์สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วุฒิการศึกษา การศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1.3.7 รศ.ดร.อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร อาจารย์สาขาการศึกษาปฐมวัยจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย วุฒิการศึกษา ED.D. (Early Childhood Education) University of Houston, สหรัฐอเมริกา

2. จำนวนผู้เชี่ยวชาญ กำหนดจำนวนโดยอิงตามเกณฑ์ขั้นต่ำ (Thomas T. Macmillan, อ้างถึงใน ชนิตา รัชกุลพลเมือง, 2553, หน้า 65) และในการวิจัยครั้งนี้กำหนดไว้จำนวน 21 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่มๆ ละ 7 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง ซึ่ง Thomas T. Macmillan ได้ศึกษาวิจัยพบว่าหากจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย หรือจำนวนผู้เชี่ยวชาญ (Panel Size) มีตั้งแต่ 17 คนขึ้นไป อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อน (Error) จะมีน้อยมากแสดงการลดลงของค่าความคลาดเคลื่อน ตามตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนผู้เชี่ยวชาญและการลดลงของค่าความคลาดเคลื่อน

จำนวนผู้เชี่ยวชาญ (Panel Size)	การลดลงของความคลาดเคลื่อน (Error Reduction)	ความคลาดเคลื่อนลดลง (Net Change)
1-5	1.20-0.70	0.5
5-9	0.70-0.58	0.12
9-13	0.58-0.54	0.04
13-17	0.54-0.50	0.04
17-21	0.50-0.48	0.02
21-25	0.48-0.46	0.02
25-29	0.46-0.44	0.02

การศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญรอบที่ 1

เป็นการศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เป็นหลักและใช้วิธีเขียนตอบในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญไม่สามารถให้การสัมภาษณ์ได้ซึ่งถือเป็นการประยุกต์ใช้ EDFR รอบที่ 1 วัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมมุมมองของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน เกี่ยวกับทิศทางของการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยในทศวรรษหน้า สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง จากนั้นจึงนำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์และจัดทำแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ และวิธีดำเนินการสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้ตามลำดับ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi – Structured Interview) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีการเตรียมหัวข้อหรือประเด็นการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้าในเรื่อง ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย ในทศวรรษหน้า ประกอบด้วย ประเด็นต่างๆ ดังนี้ หลักการ จุดมุ่งหมาย บทบาท หน้าที่ผู้ นิเทศ ขอบข่ายการนิเทศ รูปแบบการนิเทศ เทคนิคการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ

2. วิธีดำเนินการสัมภาษณ์ ในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย คณะกรรมการศูนย์พัฒนาการนิเทศและเร่งรัดคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษา และนักการศึกษาหรือนักวิชาการทางการนิเทศการศึกษาปฐมวัยตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ นั้น ผู้วิจัยจะ ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองแต่มีทีมผู้ร่วมการสัมภาษณ์ 2 คนเพื่อช่วยในการ บันทึกเสียง การบันทึกข้อความและอื่นๆ โดยประเด็นในการสัมภาษณ์นั้นได้เน้นการ สัมภาษณ์ หลักการ จุดมุ่งหมาย บทบาท หน้าที่ผู้ นิเทศ ขอบข่ายการนิเทศ รูปแบบการ นิเทศ และเทคนิคหรือวิธีการนิเทศการศึกษา

ในการดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญกับการเตรียมตัว กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Preparing Subjects) โดยมีการติดต่อล่วงหน้า มีการอธิบายถึง จุดมุ่งหมายและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับอย่างไร โดยแนบเอกสารเค้าโครงวิทยานิพนธ์ บทที่ 1 – 3 และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญศึกษาก่อนวัน สัมภาษณ์ประมาณ 2 สัปดาห์ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านได้ศึกษา ทำความ เข้าใจ ให้ได้มีเวลาคิดล่วงหน้าและได้ใช้ความเชี่ยวชาญอย่างเต็มที่ โดยผู้วิจัยได้โทรศัพท์ ประสานกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อกำหนดวันและเวลาตามที่คุณเชี่ยวชาญมีความสะดวกในการให้ สัมภาษณ์ จากนั้นเดินทางไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญตามที่ตั้งหมาย ซึ่งในขั้นตอนของการ สัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

- 2.1 ผู้วิจัยแนะนำตัวเอง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้รู้จักและสร้างความ คำนึงเคย
- 2.2 สรุปประเด็นสำคัญของการวิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญได้รับทราบ
- 2.3 ขออนุญาตผู้เชี่ยวชาญในการจดบันทึก ใช้เครื่องบันทึกเสียง และถ่ายภาพ

2.4 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญตามแบบสัมภาษณ์ในระหว่างการสัมภาษณ์สรุปประเด็นให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นระยะๆ เพื่อทบทวนให้ผู้เชี่ยวชาญ ทั้งให้ผู้เชี่ยวชาญได้แก้ไขหรือให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในการสัมภาษณ์นั้นผู้วิจัยกำหนดการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนประมาณ คนละ 60 นาที ถึง 90 นาที ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเวลาความสะดวกและประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดการสัมภาษณ์ในช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2560

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยทำการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ความคิดที่เหมือนและความคิดที่แตกต่างเพื่อให้อยู่ในหมวดหมู่เดียวกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยพยายามไม่หาคำสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญเปลี่ยนแปลงไปจากที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้สัมภาษณ์ไว้ ผู้วิจัยจัดกลุ่มแต่ละประเด็นตามทิศทางที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลไว้ ซึ่งในขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ มีรายละเอียดดังนี้

1. การจัดทำบทสัมภาษณ์ ผู้วิจัยและผู้ร่วมการสัมภาษณ์ 2 คน จะร่วมกันเขียนบทสัมภาษณ์ (Protocol) ที่ได้รับจากการศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ
2. การยืนยันบทสัมภาษณ์ ให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาตรวจสอบ เพื่อยืนยันความถูกต้องในคำสัมภาษณ์หลังจากเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์แล้ว
3. การสรุปประเด็นหลักข้อมูล ผู้วิจัยและผู้ร่วมการสัมภาษณ์ 2 คน จะร่วมกันเขียนจากบทสัมภาษณ์ (Protocol) ที่ได้รับจากการศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อสร้างเป็นเครื่องมือสำหรับทำเดลฟาย (Delphi)

การสร้างเครื่องมือวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi – Structured Interview) ดังกล่าวข้างต้น สร้างโดยนำข้อมูลที่ศึกษา

จากบทที่ 2 มาเป็นกรอบและแนวทางให้ครอบคลุมในประเด็นเกี่ยวกับการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยในทศวรรษหน้า ครอบคลุม 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) บทบาทผู้นิเทศ 4) ขอบข่ายของการนิเทศการศึกษา 5) รูปแบบของการนิเทศการศึกษา 6) เทคนิคการนิเทศ และ 7) การประเมินผลการนิเทศ

2. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยนำ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) ที่สร้างขึ้นโดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและปรับตามการให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ก่อนนำไปศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องของภาษา ความครอบคลุมในประเด็นเนื้อหา การตีความข้อกระทง ทั้งนี้เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สามารถรวบรวมข้อมูลได้ตรงตามความมุ่งหมายการวิจัย เพื่อนำผลการตรวจสอบมาวิเคราะห์ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence) ระหว่างคำถามหรือข้อกระทง ในแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้ โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ราย ประกอบด้วย

2.1 นายธีระพงษ์ สารแสน ตำแหน่ง ศึกษาธิการภาค 10 จังหวัดอุดรธานี
วุฒิจำนวนการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

2.2 ผศ.ดร.รัฐดาว พิเศษสงพงค์ อาจารย์ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม วุฒิจำนวนการศึกษา Ed.D. (Early childhood
Education) University of Norty สหรัฐอเมริกา

2.3 ดร.นิภาพร ดีมาก ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านวังยาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
วุฒิจำนวนการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.4 ดร.จรรยารัตน์ ส่งศรี ข้าราชการบำนาญ อดีต ศึกษาธิการอำเภอ
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ วุฒิจำนวนการศึกษา
การศึกษาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอก การบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

2.5 ว่าที่ร้อยตรี พูนศักดิ์ พระรัตนภูมิ ตำแหน่ง รองศึกษาธิการจังหวัด
บึงกาฬ วุฒิจำนวนการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร กรุงเทพฯ

การทำเดลฟาย (Delphi) 2 รอบ

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญด้วยวิธีการสัมภาษณ์ตามขั้นตอน การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า กรอบในการสัมภาษณ์ซึ่งเป็นทิศทางที่จะส่งผลกระทบต่อกรณีศึกษาสถานศึกษาปฐมวัยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560 – 2569) ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ 6 ประเด็น คือ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) บทบาทผู้นิเทศ 4) ขอบข่ายของการนิเทศการศึกษา 5) รูปแบบของการนิเทศการศึกษา 6) เทคนิคการนิเทศ และ 7) การประเมินผลการนิเทศ ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับกรอบแนวคิดนี้ ทุกท่านหลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ ที่ได้มาจัดทำแบบสอบถาม Delphi รอบที่ 1 โดยนำประเด็นแนวโน้มที่ได้จากการจัดกลุ่มตามที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ไว้ และกำหนดข้อความคำถามแต่ละประเด็น ดังนี้

1. ด้านหลักการนิเทศ จำนวน 12 ข้อ
2. ด้านจุดมุ่งหมายการนิเทศ จำนวน 10 ข้อ
3. ด้านบทบาทหน้าที่ผู้นิเทศ ซึ่งประกอบไปด้วยประเด็นย่อย คือ
  - 3.1 บทบาท หน้าที่ของผู้บริหารสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน 15 ข้อ
  - 3.2 บทบาท หน้าที่ของศึกษานิเทศก์ จำนวน 15 ข้อ
  - 3.3 บทบาท หน้าที่ ของครู จำนวน 13 ข้อ
4. ด้านขอบข่ายของการนิเทศ จำนวน 10 ข้อ
5. ด้านรูปแบบการนิเทศ จำนวน 8 ข้อ
6. ด้านเทคนิคหรือวิธีการนิเทศ จำนวน 9 ข้อ
7. ด้านการประเมินผลการนิเทศ จำนวน 10 ข้อ

สรุปข้อความคำถามในแบบสอบถาม มีจำนวน รวมทั้งสิ้น 102 ข้อซึ่งเป็นแบบสอบถามแนวโน้มที่มีโอกาสเกิดขึ้นหรือเป็นจริงได้ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนนี้เป็นการสอบถามมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งถือเป็น EDFR รอบที่ 2 ผู้วิจัยแบ่งหัวข้อเกี่ยวกับลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการสอบถาม การสร้างเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และวิธีการในการสอบถามมุมมอง ดังต่อไปนี้ตามลำดับ

1. เครื่องมือในการสอบถามมุมมองของผู้เชี่ยวชาญเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นจากข้อมูลบทสัมภาษณ์ (Protocol) ในรอบที่ 1 สรุปประเด็นหลัก ผลการวิเคราะห์ประเด็นหลักจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน 21 ราย เป็นแบบสอบถามมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยกำหนดการแปลความหมายของแต่ละระดับดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยกับประเด็นหรือรายการที่สอบถาม
ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยกับประเด็นหรือรายการที่สอบถาม
ในระดับมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยกับประเด็นหรือรายการที่สอบถาม
ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยกับประเด็นหรือรายการที่สอบถาม
ในระดับน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยกับประเด็นหรือรายการที่สอบถาม
ในระดับน้อยที่สุด

2. การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้สอบถามมุมมองของผู้เชี่ยวชาญว่าเห็นด้วยกับประเด็นหรือรายการในแบบสอบถาม ในระดับใด (5, 4, 3, 2, หรือ 1) ตามลักษณะแบบสอบถามมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ โดยประเด็นหรือรายการที่เป็นกระธง ข้อคำถามในแบบสอบถาม คำนี้ถึงการใช้ภาษาที่สั้น กระชับ ชัดเจน คงความหมายเดิมของผู้เชี่ยวชาญให้มากที่สุด ใช้ภาษาที่แสดงความเป็นกลางมากที่สุด หลีกเลี่ยงภาษาที่สื่อถึงทัศนคติหรือความลำเอียงในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญใช้ภาษาที่ชัดเจนดีแล้วไม่มีการปรับปรุงแก้ไข ในกรณีที่ไม่ค่อยชัดเจนแต่ผู้วิจัยรู้ว่าผู้เชี่ยวชาญหมายถึงอะไร จะแก้ไขให้ตรงประเด็นให้มากที่สุด

3. การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม (Questionnaire) ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ราย ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สามารถรวบรวมข้อมูลได้ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้แบบตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามหรือข้อกระทงในแบบสอบถามกับทสัมภาษณ์และประเด็นหลักที่สังเคราะห์ได้จากข้อมูลการสัมภาษณ์ (Protocol) ผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1

4. การดำเนินการสอบถามความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ เป็นมุมมองของผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 21 ราย ที่มีต่อประเด็นหรือรายการที่เป็นข้อคำถามหรือ

ประเด็นในแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นดังกล่าวในข้อ 1, 2, และ 3 ข้างต้น

การเขียนอนาคตภาพ (Scenario Write- up)

ทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยในทศวรรษหน้า เป็นการเขียนรายงานผลการวิจัยโดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การนำเอาประเด็นหรือรายการ ที่เป็นผลจากการวิจัยไปเขียน โดยพิจารณาจากค่าสถิติ ดังนี้คือ เป็นประเด็นหรือรายการที่มีค่ามัธยฐาน (Median) ซึ่งเป็นค่าที่มีตำแหน่งอยู่กึ่งกลางของข้อมูลทั้งหมด เมื่อได้เรียงข้อมูลตามลำดับที่แสดงถึงระดับมากน้อยของความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเท่ากับหรือสูงกว่า 3.5 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range : IQR) ซึ่งเป็นค่าการกระจายซึ่งคำนวณได้จากผลต่างระหว่าง Q3 กับ Q1 ที่แสดงถึงความเห็นสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญเท่ากับหรือต่ำกว่า 1.5 การดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่างๆ ดังกล่าว แสดงภาพประกอบดังนี้

ภาพประกอบ 5 ขั้นตอนดำเนินการวิจัยทิศทางการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560 – 2569)